

TÉRKÖVEKKEL KAPCSOLATOS ALAPINFORMÁCIÓK

Mi a különbség a különböző térkőtípusok között?

Az esztétikum, azaz megjelenés mellett - mint például szín, forma, magasság, oldal élek kialakítása – a térkövek alkalmazási területe is lehet eltérő. A térkövek látszó felülete lehet színezetlen **szürke**, **egyszínű**, több szín véletlen keveredésével készülő ún. **melírozott**.

Míg a hagyományos térkövek színezett vagy színezetlen kopóréteggel készülnek, az **antikolt**, azaz mesterségesen koptatott felületű kövek anyagukban színezettek, beépítéskor bármelyik oldaluk lehet látszó.

A térburkolat megjelenését a térkövek színe és a formája mellett a lerakási mintázat is befolyásolja. Vannak olyan térkövek, amelyek egy adott méretű **egyforma** elemekből állnak, csak ismétlődő mintázatban építhetők be, míg más típusoknál az eltérő méretű, ún. **kombi kövek** gyakorlatilag számtalan kombinációban, véletlenszerűen rakhatók le.

A térkövek **vastagsága** a teherbírásukat is befolyásolja, a vékonyabbak gyalogos és kerékpáros forgalomra alkalmasak, a vastagabb kövek akár tehergépkocsi forgalomnak is kitéhetők.

Milyen típusú térkövet érdemes választani az udvarra / kocsibeállóra / kisebb otthoni kivitelezéshez?

Az alkalmazhatóság egyik korlátja a térkő **vastagsága**. Családi házak körül, azok kertjeiben elegendő az 5 vagy 6 cm-es térkő vastagság. Legalább 6 cm vastag térkő a kocsibeállókhoz szükséges, ha a burkolat személygépkocsival vagy kisteherautóval is igénybe lesz véve.

Mi a jelentősége a térkövek vastagságának?

A vonatkozó előírást leegyszerűsítve, az **5 cm vastag** térkövek csak gyalogos és kerékpáros közlekedésre alkalmasak, személygépkocsi csak esetenként terhelheti. A **6 cm vastag** térkövek már személygépkocsi forgalomnak is kitéhetők, esetenként kisebb teherautók is ráhajthatnak. A **8 vagy 10 centiméteres térkövek** nehéz gépjárművel is terhelhetők. A vonatkozó Útügyi Műszaki Előírás alapján, az egyes térkövek alkalmazhatóságát azok vastagsága, alakja és lerakási módja is befolyásolja.

Mennyire tartósak a különböző térkőfajták, és milyen terhelést bírnak?

A betonból készülő térkövek a vonatkozó szabvány szerint elvárt szilárdság mellett **fagyállóak** és **kopásállóak**. A térburkolat tartóssága a kivitelezés minőségétől és a megfelelő alépítménytől függ. A térburkolatok teherbírását a térkövek vastagsága, valamint talajtól függően az alépítmény kialakítása, rétegrendje együtt befolyásolják.

Bírja-e a térkő a nagy terhelést, például a rendszeresen parkoló autót vagy kishaszonjárművet?

Megfelelően választott térkő vastagság (legalább 6 cm), valamint a talajadottságoknak megfelelő, kellő teherbírású alépitmény esetén **igen**.

Mennyibe kerül egy átlagos térkövezés négyzetméterenként, és mitől függ ez az ár?

Egy térburkolat kivitelezésének költsége leginkább az elvárt terhelésnek megfelelő alépitmény kialakításától (vastagság, rétegrend), az anyagköltségektől és a munkadíjaktól függ. **A térkő ára** átlagosan **a teljes bekerülési költség negyede-ötöde** közé esik.

Én is leburkolhatom az udvaromat?

Tulajdonképpen **igen**. A földmunka munkagépek nélkül fáradságos, de elvégezhető. A szükséges egyszerűbb eszközök megvásárolhatók, a tömörítéséhez, térkövek bevibrálásához nélkülözhetetlen gépek pedig bérelhetők. Azt azonban érdemes tudni, hogy kivitelezői tapasztalat és sokrétű szakmai ismeret hiányában, frissen szerzett „tudással” a munka elvégzése nehezebb, tovább fog tartani és hibázni is könnyebb. Mivel nem olyan szerkezetről beszélünk, amelynek esetleges hibája közvetlen élet- vagy balesetveszélyt eredményez, saját telken belül meg lehet próbálni a házilagos kivitelezést is.

A köveken lévő távtartók jelölik a fugatávolságot?

Nem. A távtartók szerepe az, hogy szállítás és mozgatás közben ne engedje a térkövek látszó kopórétegének összeütődését, védje a majdani felületet a sérüléstől. Lerakáskor a **távtartók mellett legalább +1 mm hézagot** kell tartani.

Miért van több milliméter eltérés a térkövek vastagságában?

Ez **gyártástechnológiai** okokra vezethető vissza. A térkövek gyártása földnedves betonból vibropréseléssel történik. A megfelelő minőség érdekében az elsődleges szempont a térkövek megfelelő tömörségének biztosítása. A gyártás során a gyártószablonba laza frissbetont adagolnak, amelynek mennyiségében a legkisebb eltérés is ahhoz vezet, hogy tömörítés után magasságbeli különbségek adódnak az egyes ütemek között.

A hagyományos térkőgyártó technológiánál a legnagyobb gondossággal sem kerülhetőek el a pár milliméteres vastagságbeli eltérések. A maximális megengedett eltérések a vonatkozó termékszabványban vannak megadva.

A Téglakövek mennyire lehetnek csorbultak, karcosak? Meddig elfogadható a letörések mérete és mikortól számít túlantikoltnak?

A Téglakövek gyártása során az a cél, hogy ezenek a köveknek a felülete koptatott megjelenésű, formájuk gömbölydedebb legyen. Az antikolási technológia során a kövek egymáshoz ütődve kopnak, a felületek karcolódnak, a sarkok és az élek pedig részben lepattannak, csorbulnak, így adva ki az elvárt megjelenést.

A Téglakő akkor számít túlantikoltnak, ha a letörés vagy csorbulás mélysége meghaladja a **3 cm**-t.

Miért fakóbb a térkő a valóságban, mint a kiadványokban?

Ez sajnos előfordul, de nem minden esetben van így. A termékfotózás, a grafikai szerkesztés és a nyomdatechnológia beállítások mind olyan folyamatok, amelyek során az eredeti színek árnyalata változhat, ezért korrekcióra lehet szükség. A korrekció célja az eredeti színek visszaadása, miközben arra is törekedni kell, hogy a monitoron vagy nyomtatásban megjelenő, apró pontokból összeálló kép a szemünk számára megfelelően „érzékeltető” legyen, ami esetenként összességében erősebb színtelítettséget eredményez.

Miért más az újabb vagy újonnan vett térkő árnyalata?

A beton színét a felhasznált alapanyagok (adalékanyag, pl. homokos kavics, cement) állandónak egyáltalán nem mondható színe mellett a beton kötésének és szilárdulásának első időszakára jellemző időjárási körülmények is befolyásolják. Az alapanyagok forrása is változhat, a környezeti hatások is eltérhetnek, ezért a több hónap vagy több év különbséggel gyártott azonos típusú és fantázianevű térkövek egyértelmű árnyalati eltéréseket mutathatnak.

Mik azok a fehér foltok a köveken? Mivel lehet ezt leszedni?

A betontermékek kötőanyagául szolgáló cement kötése során kalcium-hidroxid ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) keletkezik, ami a levegő szén-dioxid tartalmával (CO_2) reakcióba lépve a frissbeton felületén egy mészfátyolt (CaCO_3) hoz létre, azaz a frissbeton eredetileg sötét színe a megszilárdult betonra jellemző világosabb árnyalatra változik. Ha ez a jelenség akár már gyártás után a rakatokban, vagy lerakást (beépítést) követően utólag foltokban intenzívebben jelentkezik, azt „**mészkivirágzásnak**” nevezzük. Ez a termékek mechanikai szilárdságát, tartósságát nem befolyásolja. A betonnál, amely a térkövek alapanyaga, a gyártást követő vagy környezeti hatásokra bekövetkező mészkivirágzás kizárása műszakilag – a technológia jelen állása szerint – nem lehetséges, így nem is képezheti reklamáció tárgyát.

A gyártás után jelentkező mészkivirágzás a lerakást (beépítést) követő pár hónapon belül magától eltűnik, de kereskedelmi forgalomban kapható mészfátyol-eltávolítóval vagy háztartási ecet hígított vizes oldatával is kezelhető a jelenség. Környezetből felszívódó és foltos elszíneződést okozó anyagok esetén a szennyezőforrást kell megszüntetni.